

2/2009

LEVÓN

Vaasan yliopiston Levón-instituutin tiedotuslehti

Instituutin johtaja vaihtuu

**Vieraat kulttuurit, englannin kieli
ja atk-taidot tutuiksi**

**Merit-hanke kasvattaa
osaamispääomaa pk-yrityksissä**

Mahdollisuuksien aika

Pääkirjoitus / Jouko Havunen

Sisältö

Pääkirjoitus / Jouko Havunen: Mahdollisuuksien aika	2
Oppimista yli Merenkurkun	3
Vieraat kulttuurit, englannin kieli ja atk-taidot tutuiksi	4–5
Merit-hanke kasvattaa osaamispääomaa pk-yrityksissä	6–7
Levón sai kansainvälisyyspalkinnon	7
Levón-instituutti toimii Seinäjoella	8
Instituutin johtaja vaihtuu	8–9
Sopimuksellisuuskiertue matkaan	9
JOKA 22 vieraili pitkäaikaisen yhteistyökumppanin luona Irlannissa	10
Mietteissä / Kai Ollikainen: Kokemuksia JOKA – Johtajana kasvamisen kehittämisohjelmasta	11
Toimintakalenteri	12

www.uwasa.fi/levon

Voiko olla kuluneempaa sanontaa, kuin ”muutos on mahdollisuus”? Silti sanonta nousee otsikoihin sekä organisaatiotason että valtakunnan tason muutostilanteissa. Viimeksi törmäsin tähän lukiessani uusinta European Growth and Jobs Monitor 2009 -julkaisua, joka on tehty Allianz-tutkimuslaitoksessa EU:n Lissabonin Agendan (www.lisboncouncil.net) tuloksellisuuden seuraamiseksi. Julkaisun esipuheessa lainataan Stanfordin yliopiston ekonomisti *Paul Romeria*: ”Kriisi on kauhea asia tuhlettavaksi – A crisis is a terrible thing to waste”.

Julkaisun tulokset ovat Suomelle mairittelevia. Analyysi tarkastelee maita taloudellisen kasvun, työn tuottavuuden, työllisyyden, inhimillisten resursien kehittämisen, teknologiainvestointien ja julkistalouden näkökulmista. Suomi on EU-15 -maiden ykkönen, joskin loppuvuodelle 2009 ennakoidaan meillekin ”lipsumista” Agendan tavoitteista. Suomen ykkössijaa tukevat erityisesti inhimillisen pääoman kehittämiseen kohdistuvat investoinnit (= koulutusinvestoinnit) sekä julkisen sektorin rahoitus ja rakenne. Tarkemmin koulutusinvestoinneista todetaan: ”Työvoiman hyvä koulutustaso on innovaatioiden ja teknologisten saavutusten edellytys ja polttoaine.” EU-15 -keskiarvo mm. työvoiman kolmannen asteen koulutustasossa on noin 30 %, mutta Suomessa 40 %. Suomen koulutustaso takaa osaltaan työyhteisöissä koulutus- ja kehittämishenkisen kulttuurin. Yrityksen johto ja esimiehet ovat roolimalleja, joiden kautta koulutuksen merkitys osana työyhteisön toimivuutta ja kehittymistä kanavoituu.

Koulutusinvestoinnit ovat merkittäviä nykyisen taloudellisen tilanteen ratkaisuisissa Suomessa ja EU-maissa. Yliopistojen näkökulmasta lamasta selviytymisen toimenpiteet ajoittuvat samanaikaisesti yliopistolain muuttumiseen ja sitä kautta toimintatapojen ja -rakenteiden muuttumiseen. Muutostilanne antaa meille mahdollisuuden tarkastella yhteiskunta- ja työelämäsuhteitamme ennakkoluulottomasti. Miten toimimalla voisimme entistä paremmin tuoda lisäarvoa uudistumiseen, kehittämiseen, innovaatioihin ja yrittäjyyteen ja esim. elinikäisen oppimisen hyväksikäyttöön? Nyt ei saa tuhata mahdollisuuksia, joihin taloudellinen tilanne antaa ”tilauksen” ja oma muutoksemme luo edellytyksiä.

Mahdollisuuksia luovia muutoksia on Levón-instituutissakin. Työskennelemme nyt pääosin yliopiston Luotsi-rakennuksessa kampanuksen ytimessä. Avoin yliopisto ja Levónin maksullinen koulutus- ja tutkimustoiminta ovat yhdessä ja synergiahyötyjä varmasti syntyy. Energiaryhmämme sai yhteiset tilat Fabriikista teknillisen tiedekunnan energiatutkijoiden kanssa, mikä tuo perinteisen liiketoimintaosaamisen jatkoksi tekniikan ihmisten ajatuksia. Tämän yhdessäolon tuloksia odotan mielenkiinnolla. Omalla kohdallanikin tapahtuu muutos. Syyskuun alusta siirryn yliopiston varainhankinnan ja yhteiskuntasuhteiden tehtäviin. *Jukka Peltoniemi* luotsaa jatkossa Levón-instituuttia. Samalla kun kiitän kaikkia lähes neljännesvuosisadan kestoisesta yhteistyöstä, toivotan Jukka Peltoniemelle ja levónilaisille menestystä ja rohkeutta hyödyntää tämäkin muutostilanne.

LEVÓN on Levón-instituutin tiedotuslehti. Levón-instituutti on Vaasan yliopiston tutkimus- ja koulutuspalveluihin erikoistunut yksikkö. **Julkaisija:** Levón-instituutti **Toimituksen osoite:** Wolffintie 34, 65200 Vaasa / PL 700, 65101 Vaasa **Toimitus ja kuvat:** Miia Mäntylä **Puhelin:** (06) 324 8111 (yliopiston vaihde) **Faksi:** (06) 324 8350 **Sähköposti:** miia.mantyla@uwasa.fi **Internet:** <http://www.uwasa.fi/levon> **ISSN:** 1459-045X **Painos:** 3000 **Painopaikka:** Fram, Vaasa **Paperi:** Edixion (sisus 120 g, kansi 170 g) **Kansikuva:** Miia Mäntylä, Hallintorakennus Luotsi kesällä **LEVÓN** ilmestyy kolme kertaa vuodessa, seuraava lehti ilmestyy joulukuussa 2009. Kommentit, tilaukset ja osoitteenmuutokset pyydetään osoittamaan toimitukselle.

Oppimista yli Merenkurkun

Teksti: Kimmo Riusala

Kuva: Hannu Katajamäki

”Nya modeller för regional mobilisering – jämförelse och lärande i Kvarkenregionen” eli tuttavallisemmin Regmob-hanke kehittää matkailua, elintarviketuotantoa, hallintoa ja alueiden välistä oppimista. Tutkimuksen ja sen tulosten levittämisen kautta Uumaja ja Vaasa oppivat toisiltaan.

Yksi hankkeen keskeisistä toimintatavoista on osahankkeiden tuloksia käsittelevät niin sanotut fokusryhmäseminaarit, joihin kutsutaan sellaisia henkilöitä, joiden katsotaan tavalla tai toisella hyötyvän osahankkeen tuloksista.

Nämä henkilöt voivat olla esimerkiksi yrityksiä, henkilöstöä, poliitikkoja, virkamiehiä tai yliopiston tutkijoita. Tärkeintä on se, että hankkeen aikana kehitetyt toimintamallit tai tutkimustulokset saadaan välitettyä juuri niille ihmisille, jotka niitä työssään tarvitsevat.

Tutkimustulokset toimijoiden käyttöön

Regmob-hankkeen ideana on, että Suomessa toteutettujen osahankkeiden tutkijat esittelevät tutkimustu-

loksiaan ruotsalaiselle kohderyhmälle ja päinvastoin.

Näin saadaan aikaan todellista rajat ylittävää tiedonsiirtoa ja oppimista, mikä on yksi Botnia Atlantica -ohjelman pääperiaatteista. Regmob-hanke saa nimittäin osarahoituksen Botnia-Atlantica -ohjelmasta, jota EU rahoittaa Euroopan aluekehitysrahaston kautta.

Uumajasta mallia kunnanosaan hallintoon

Vaasassa toukokuussa järjestetty fokusryhmäseminaari, jossa ruotsalaiset tutkijat esittelivät niin sanottuun Uumajan malliin liittyneen tutkimuksensa tuloksia, oli suuri yleisömenestys.

Uumajan malli on Uumajan kaupungissa pitkään käytössä ollut kunnanosaan hallinnon muoto ja se on herättänyt mielenkiintoa Vaasan seudulla, jossa ajoittain on käyty kiivastakin keskustelua kuntaliitoksien mahdollisuuksista ja niiden käytännön toteutustavoista.

Monet ovat kuulleet puhuttavan Uumajan mallista, mutta todellista tietoa malliin liittyvistä kokemuksista ei ole ollut juuri saatavilla. Mielenkiintoista sinänsä on, että myöskään Ruot-

sissa ei ole aiemmin tehty vastaavanlaista kunnanosaan hallintomallin toimivuutta käsittelevää tutkimusta.

Seminaarissa käytiin ruotsalaisten tutkijoiden (professori *Anders Linström* ja tutkija *Maria Gren*) esityksen jälkeen vilkasta keskustelua kunnanosaan hallintomallin soveltuvuudesta suomalaisen kontekstiin.

Tritonian Nissi-auditorioon kokoontunut noin 60 henkilön yleisö katsoi saaneensa hyvää ajankohtaista tietoa Uumajan mallista ja Regmob-hankkeen toimijat olivat erittäin tyytyväisiä tilaisuudesta, jossa tapahtui varsin suuressa mittakaavassa aktiivista rajat ylittävää vuorovaikutusta ja oppimista.

Hanke toteutetaan 1.10.2008–30.9.2009 Vaasan yliopiston, Åbo Akademin ja Uumajan yliopiston välisenä yhteistyönä. Hankkeen koordinaattorina toimii Uumajan yliopiston kulttuurimaantieteen laitos. Lisäksi toteutukseen osallistuu paikallisia ja alueellisia toimijoita Suomesta ja Ruotsista. Vaasan yliopistossa hanke toteutuu aluetieteen oppiaineen ja Levón-instituutin yhteistyönä.

Hankkeen Vaasan fokusryhmäseminaariin oli kokoontunut paljon etenkin pohjalaisia kuntapäättäjiä.

Vieraat kulttuurit, englannin kieli ja atk-taidot tutuiksi

Teksti: Paula Ojala

Kuva: Martti Isomäki

Elinikäisen oppimisen toimintaohjelma

Atk-taitojen oppimista, englannin kielen kurseja, blogeja ja chattailua englanniksi, eri kulttuureihin tutustumista, matkustamista ja tapaamisia espanjalaisten, puolalaisten, tsekkiläisten ja italialaisten kanssa... tätä kaikkea on ikäihmisille suunnattu Open Gate.

Kansainvälinen oppimiskumppanuushanke Open Gate käynnistyi syksyllä 2008 Vaasa-opiston ja Vaasan yliopiston avoimen yliopiston yhteistyönä. Vaasasta mukaan lähti parisen kymmentä innokasta eläkeikäistä, ja mukana hankkeessa ovat vastaavalaist opiskelijaryhmät Krakovasta, Madridista, Prahasta ja Roomasta.

V a a s a n ryhmän vetäjinä toimivat suunnittelija *Kaisa Toivonen* avoimesta yliopistosta ja *Saija Alanko* Vaasa-opistosta. Kaisa toimii ryhmän yhteyshenkilönä ja huolehtii logistisesta puolesta ja matkajärjestelyistä. Saija puolestaan hoitaa ryhmän tapaamiset ja järjestää kurssit Vaasa-opistolla.

” H a n k - keen puitteissa ryhmän jäsenet ovat osallistuneet muun muassa englannin kielen ja atk-taitojen kurseille ja tavanneet toisiaan

Vaasa-opistolla sekä matkoilla muiden ryhmien järjestämiin tapaamisiin Madridissa, Krakovassa ja Roomassa”, Kaisa Toivonen kertoo.

”Tapaamiset ovat tärkeitä, koska vasta niissä vieras kieli otetaan oikeasti käyttöön. Matkoilla luotuja kontakteja ylläpidetään matkojen jälkeen tietoteknisin keinoin, kuten sähköpostin, chatin ja blogien avulla. Sitä kautta myös atk- ja kielitaito kehittyvät.”

Hauskaa ja hyödyllistä

Emeritusprofessori *Ilkka Virtanen* on ollut mukana ryhmässä vuoden alusta alkaen. ”Uteliaisuuttani lähden herkästi mukaan tällaisiin, vaikka molemmat

hankkeen itsensä kehittämiseen liittyvät tavoitteet ovat jo ennestään tuttuja” Virtanen sanoo. Hän on tottunut toimimaan englannin kielellä ja tietotekniikan monipuolinen käyttö on arkipäivää.

”Mukavaa on se, että mukana on mielenkiintoinen ja aktiivinen porukka, ja erityisesti nämä vaasalaiset ovat tulleet tutuiksi. Ryhmän jäsenet ovat monessa mukana muutenkin, heitä näkee usein taidenäyttelyissä ja konserteissa”, Virtanen kertoo.

Hilve Leino-Pouttu tuli niinikään mukaan hieman muita myöhemmin, mutta on jo ehtinyt Krakovan ja Rooman tapaamisiin. ”On ollut hyödyllistä ja mukavaa. Minulla on ollut sähköposti jo pitkään, mutta en osannut

käyttää sitä. Nyt käytän ja tarkistan sähköpostit säännöllisesti. Vierailemme toinen toistemme blogeissa ja jaamme muun muassa ruokaohjeita. Viimeksi sain espanjalaisen omeletin ohjeen”, *Leino-Pouttu* kertoo.

Tyypillisen vaatimattomaan, suomalaiseen tapaan hän sanoo olevansa huono englannin kielessä, mutta ihan kuka tahansa ei kirjoittaisi nelisivuista matkapäiväkirjaa eng-

”Tiesin, että ikäihmiset ovat mukavia – mahtava porukka on ollut parasta”, kertoo suunnittelija Kaisa Toivonen (oikealla). Kuvassa myös ryhmän toinen vetäjä, Saija Alanko Vaasa-opistosta.

lanniksi, kuten hän teki sekä Krakovan että Rooman matkoista. ”Odotan innolla tulevaa atk-kurssia, että oppisin vielä lähettämään kuvia sähköpostilla”, Leino-Pouttu toteaa.

Kulttuurierot hymyilyttävät

Virtanen pitää Rooman matkan merkittävimpänä ohjelmanumerona ryhmäkeskustelua, jossa vaihdettiin kokemuksia eri maiden kulttuureihin liittyvistä asioista. ”Mielenkiintoista keskustelua käytiin muun muassa espanjalaisten härkätaisteluista ja tietenkin saunasta ja sen merkityksestä suomalaisille”, Virtanen sanoo. Hilve Leino-Poutun ryhmässä keskusteltiin juuri käydyistä EU-vaaleista, palkkatasoista sekä asuntojen hinnoista ja vuokrista.

Kulttuurieroihin liittyen Virtanen kertoo vielä havainnostaan, jonka on tehnyt jo aiemmilla matkoillaan: ”Kun eri maiden kansalaiset kokoon-

tuvat, tulevat saksalaiset paikalle puoli tuntia ennen tilaisuuden alkua, suomalaiset samalla kellonlyömällä kun ohjelma alkaa ja italialaiset tunnin kuluttua”.

Vaasa isäntänä syksyllä

Ryhmän seuraava tapaaminen järjestetään Vaasassa syyskuussa ja viimeinen ensi keväänä Madridissa. Virallisen osuuden lisäksi Vaasan ohjelmaan kuuluvat kaupungin vastaanotto maaherran talossa, retki Jannen Saluunaan MS Tiiralla, saunailta yliopiston Konttori-rakennuksen saunalla sekä päätöspäivällinen ravintola Strampenilla. Lisäksi varataan aikaa Vaasan nähtävyyksien katseluun. ”Vaasan vuoro on nyt toimia isäntänä, ja koko porukka haluaa panostaa kunnolla järjestelyihin. Toivotamme vieraamme lämpimästi tervetulleiksi aurinkoiseen Vaasaan”, Toivonen sanoo.

Open Gate -hanke

Open Gate on kansainvälinen, EU-rahoitteinen Grundtvig-oppimiskumppanuushanke, jossa Vaasan yliopiston avoimen yliopiston ja Vaasa-opiston lisäksi ovat mukana kumppanit Puolasta, Italiasta, Espanjasta ja Tsekin tasavallasta. Hankkeen koordinaatiovastuu on Tsekin teknillisellä yliopistolla.

Hanke on alkanut 1.8.2008 ja se päättyy 31.7.2010. Hankkeen tavoitteena on syventää erilaisten eurooppalaisten kulttuurien keskinäistä ymmärrystä atk- ja englannin kielten taitojen kehittymisen tuomien mahdollisuuksien kautta.

Lisää hankkeesta osoitteessa: www.uwasa.fi/avoim/opengate

VAASAN YLIOPISTO
AVOIN YLIOPISTO

Opintojamme on tarjolla myös useilla muilla paikkakunnilla, esim. Laihialla, Seinäjoella, Kokkolassa, ja Tampereella. Lisätietoja opintotarjonnastamme sekä opiskelusta avoimessa yliopistossa osoitteessa www.uwasa.fi/avoim.

Syksyllä 2009 Vaasan avoimessa alkavat opintokokonaisuudet ja erillisjaksot. Muutokset mahdollisia.

Opintokokonaisuudet

- **Hallintotieteen perusopinnot**, julkisjohtamisen ohjelma 25 op
- **Johtamisen perusopinnot** 25 op
- **Johtamisen aineopinnot** 25 op
- **Johtamisen sivuainekokonaisuus** 26 op
- **Laskentatoimen ja rahoituksen perusopinnot** 27 op (alkaa 1/2010)
- **Liiketoiminnan kehittäminen** 27 op
- **Markkinoinnin opintokokonaisuus** 29 op (verkko-opinnot) (R)
- **Talousoikeuden perusopinnot** 25 op
- **Talousoikeuden aineopinnot** 25 op
- **Terminologiaoppi ja tekniikan viestintä** 26 op (verkko-opinnot) (R)
- **Viestintätieteiden perusopinnot** 25 op (verkko-opinnot) (R)

Erillisjaksot

- Aluetiede**
- Aluekehittäminen 8 op
- Luonto, yhteiskunta ja ympäristönsuojelu 5 op
- Matkailun perusteet ja tutkimus 5 op
- Englanti**
- Luetun ymmärtäm. ja tekstianalyysi 3 op (R)
- Suulliset taidot 2 op (R)

Espanja

- Espanjan kielen alkeiskurssi 6 op (R)

Filosofia

- Johdatus filosofian historiaan 5 op

Hallintotiede

- Arvoilla hyvään hallintoon 4 op (verkkoaineisto)

Italia

- Italian kielen alkeiskurssi 6 op (R)

Johtaminen

- Organisaatiokäyttäytyminen 5 op
- Yrityksen toiminnan kehittäminen 5 op
- Itsetuntemuksesta voimaa työssä jaksamiseen 4 op (verkkoaineisto)
- Johtajuuden ja tiimityöskentelyn kehittäminen 4 op (verkkoaineisto)

Kansantaloustiede

- Kansantaloustieteen perusteet 5 op

Matematiikka ja tilastotiede

- Tilastotieteen perusteet 5 op

Markkinointi

- Doing Business in Asia 5 op

Nyky-suomi

- Arkielämän historiaa 3 op
- Elokuva ja populaarikulttuuri 3 op
- Kuvataide ja arkkitehtuuri 2 op
- Perheen, naisen ja lapsen historiaa 3 op
- Vähemmistöt Suomessa 3 op

Orientalitieteiden opinnit

- Johdatus yliopisto-opiskeluun 2 op
- Tiedonhaku ja informaatiolukutaito I 1 op

Ruotsi

- Ruotsin kielen peruskurssi kauppa-
- tieteilijöille 5 op (R)
- Ruotsin kielen kertauskurssi 2 op (R)

Talousoikeus

- Hyvä - paha informaatio 4 op
- Talousoikeus, YLE:n Avoin yliopisto 4 op
- Talousoikeuden ajankohtaiskurssi 1-3 op

Tietotekniikka

- Tietojenkäsittely 5 op (R)

Tuotantotalous

- ERP - SAP (R)
- Tuotantotalouden erityiskysymyksiä 5 op (verkkoaineisto)

Saksa

- Saksan alkeet I 3 op (R)
- Saksan alkeet II 3 op (R)

Sosiaali- ja terveyshallintotiede

- Hallintotieteellinen tutkimus 8 op

Äidinkieli (suomi)

- Suullinen viestintä 2 op (R)

Venäjä

- Venäjän kielen alkeiskurssi 6 op (R)

Viestintätieteet

- Tiedeviestintä 3 op (verkkoaineisto) (R)
- Johdatus kulttuurien väliseen viestintään 5 op (verkkoaineisto) (R)

(R) = rajoitettu osallistujamäärä

Kysy lisää: opiskelijapalvelu puh. (06) 324 8457, opinto-ohjaus puh. 044 024 4282, s-posti: avoinyo@uwasa.fi

Merit-hanke kasvattaa osaamis- pääomaa pk-yrityksissä

Teksti: Mikael Hallbäck, Reetta Kungsbacka & Hanna Turpeinen

Kuva: Miia Mäntylä

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

VASEKin hallinnoimassa Vaasan seudun osaamiskeskusohjelmassa on viime vuosien aikana kartoitettu alueella toimivien osaamisintensivisten yrityspalveluyritysten eli KIBS-yritysten koulutus- ja kehittämistarpeita.

Koulutustarpeita on kartoitettu käännös- ja tulkkausalalla, insinööri- ja suunnittelutoimistoissa, lakiasiainpalveluissa, taloushallinnon palveluyrityksissä sekä contact center -yrityksissä. Näiden tarpeiden pohjalta Levón-instituutti on suunnitellut Merit-koulutushankkeen, joka tähtää pk-yritysten osaamis pääoman kasvattamiseen. Vaikka koulutuksen pääpaino on juuri KIBS-yrityksissä, muutkin Pohjanmaan maakunnassa toimivat pk-yritykset ovat tervetulleita koulutukseen.

Hankkeen päävastuullinen toteuttaja on Levón-instituutti ja sen kumppaneina ovat Vaasan seudulla VASEK, Pietarsaaren seudulla Concordia ja Suupohjassa Yritystalo Dynamo.

Merit-hankkeessa järjestetään pitkä- ja lyhytkestoisia koulutusohjelmia, yrityskohtaista koulutusta sekä seminaareja. Hankkeen avulla on tarkoitus parantaa työyhteisöjen kilpailukykyä ja edellytyksiä kasvulle. Toiminta-aikaa on ainakin tämän vuoden loppuun, ja toivon mukaan hanketta voidaan jatkaa vielä

vuonna 2010, jolloin koulutusta yrityksille pystytään järjestämään myös joulun jälkeen.

Hanke on osa Manner-Suomen ESR-ohjelmaa ja siihen kuuluvat koulutukset ovat tuettuja, työvoimapolitiittisia koulutuksia ja siksi yrityksille erittäin edullisia.

Koulutuksen ja muiden kehittämistoimenpiteiden aiheet vaihtelevat yritysten tarpeiden mukaan. Osa koulutuksesta on toteutettu aiemmin tehdyn tarvekartoituksen perusteella, mutta yrityksiltä toivotaan myös uusia koulutusehdotuksia.

– Nyt yrityksillä on hyvä mahdollisuus osallistua juuri niille räätälöityyn koulutukseen erittäin edullisesti!

lisestä KIBS-alasta, eli yrityksissä tuotetaan sellaista erikoisosaamista ja asiantuntijuutta vaativaa tietoa ja ydinosaamista, minkä puuttuminen saattaa muodostua asiakasyrityksille jopa toimintaa rajoittavaksi pullonkaulaksi.

Pohjanmaan maakunnassa toimivat käännös- ja tulkkauspalveluita tarjoavat yritykset ovat hyvin pieniä, tyypillisesti 1–2 henkeä työllistäviä yrityksiä. Tällaisille yrityksille tasokas, mutta samalla edullinen täydennyskoulutus on erityisen tärkeää; ammattitaidon ylläpidon ja sen päivittämisen lisäksi koulutustilaisuudet tarjoavat yksin työskenteleville mahdollisuuden tavata kollegoita, vaihtaa mielipiteitä ja verkostoitua.

Merit-hankkeessa kääntäjille ja tulkeille suunnattu koulutus on räätälöity seudun yrityksiin suunnatun tarvekartoituksen pohjalta. Koulutus on suoraan ammattitaitoa ylläpitävää tai sen avulla välitetään uutta tietoa esimerkiksi ammattikuntaa koskevista uudistuksista.

Dominique Pivard johdattelee kurssilaiset käännös ohjelma Wordfastin saloihin.

Täsmäkoulutusta seudun kääntäjille ja tulkeille

Yksi Merit-hankkeen kohderyhmistä ovat seudulla toimivat käännös- ja tulkkausalan yritykset. Käännös- ja tulkkausala on hyvä esimerkki tyypil-

tälöity seudun yrityksiin suunnatun tarvekartoituksen pohjalta. Koulutus on suoraan ammattitaitoa ylläpitävää tai sen avulla välitetään uutta tietoa esimerkiksi ammattikuntaa koskevista uudistuksista.

Kevään 2009 aikana koulutusta on järjestetty mm. pohjoismaisten kielten tulkkaamisessa ja Wordfast käännösmuisti -ohjelman käytössä. Syksyn koulutustarjottimella on tarjolla muun muassa terminologiaa, auktorisoitua kääntämistä ja käännösharjoituksia. Kurssiajankohdat ja tarkemat tiedot sisällöistä löydät Levón-instituutin kotisivuilta (www.uwasa.fi/levon).

Tilaukoulutusta – Eurokod 5 för byggare

Hankekoordinaattorit ottavat mielellään vastaan toteutettavakseen myös täysin uusia koulutusideoita. Kentältä tulleiden toiveiden perusteella toteutettavasta koulutuksesta esimerkkinä on *Eurokod 5 för byggare*, joka järjestettiin keväällä Puualan kehityskeskus Woodpointin toiveesta.

Pohjanmaan maakunnan talotehtaiden henkilökunnalla oli erityistarve ruotsinkielisestä Eurokoodi 5 -koulutuksesta. Eurokoodit ovat kantavien rakenteiden suunnittelustan-

dardeja, jotka laatii eurooppalainen standardisointijärjestö CEN Euroopan komission toimeksiannosta.

Eurokoodit on kehitetty eurooppalaisen rakennusteollisuuden kilpailukyvyyn parantamiseksi Euroopan unionin alueella ja muualla maailmassa. Eurokoodi 5 on suunnattu nimenomaan puurakenteiden suunnitteluun. Pohjanmaan talotehtaiden henkilökunnalle räätälöityyn Eurokod 5 för byggare -koulutukseen osallistui parisenkymmentä Pohjanmaan talotehtaissa työskentelevää henkilöä.

Taloushallinto- ja lakiasiainpalveluiden kehittäminen

Taloushallinto- ja lakiasiainpalvelut kuuluvat kehitettävien alojen joukkoon. Näillekin aloille on tehty kehittämistarvekartoituksia ja koulutus on suunniteltu esiin tulleiden tarpeiden pohjalta.

Vaasan seudun lakiasiainpalveluista on tehty kattava esite. Näin nykyiset ja potentiaaliset asiakkaat, niin yksityishenkilöt kuin yritykset ja muut

organisaatiot voivat tutustua Vaasan seudun asianajo- sekä lakiasiainpalveluita tarjoaviin yrityksiin ja niiden painopistealueisiin. Koulutuskalenteri ja esite löytyvät osoitteesta:

www.uwasa.fi/levon/johtaminen/toiminta_johtaminen/. Koulutuskalenteria täydennetään syksyn aikana.

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Onko tiedossasi yritysten koulutustarpeita Pohjanmaan maakunnan alueella? Ota yhteyttä Merit-hankkeen koordinaattoreihin:

Mikael Hallbäck, 050 469 3747, mikael.hallback@uwasa.fi
Reetta Kungsbacka, 050 535 0191, reetta.kungsbacka@uwasa.fi
Hannu Mitts, 050 552 9699, hannu.mitts@uwasa.fi
Hanna Turpeinen, 050 547 3742, hanna.turpeinen@uwasa.fi

Levón sai kansainvälisyyspalkinnon

Teksti ja kuva: Miia Mäntylä

Levón-instituutti koki keväällä iloisen yllätyksen. Ranskalainen koulutukseen, yliopistoihin ja asiantuntijakonsultointiin erikoistunut SMBG oli myöntänyt Levón-instituutille kunniamerkinnan sen vahvasta kansainvälisestä osaamisesta.

Kyseessä on kansainvälinen kauppatieteen alan korkeakouluille myönnettävä palkinto. Sen avulla SMBG pyrkii levittämään tietoa parhaista akateemisista opiskelumahdollisuuksista Afrikassa, Aasiassa, Pohjois- ja Etelä-Amerikassa sekä Euroopassa. Mukana on yli 150 maata.

Ensimmäisessä vaiheessa kansainvälinen tieteellinen komitea valitsee 1 000 parasta kauppatieteellisen alan korkeakoulua maailmalta. Nämä tuhat

arvioidaan seuraavaksi tarkemmin kahden kriteerin mukaan:

1) Mukaan päässeiden oppilaitosten dekaanit äänestävät korkeakouluja sen mukaan, mikä heidän mielestään ansaitsee tunnustusta kansainvälisyydestä.

2) Kansainvälisyyttä arvioidaan korkeakoulujen saamien akkreditoitien, luokituksissa pärjäämisen, kansainvälisiin akateemisiin järjestöihin kuulumisen ja opintojen maineen pohjalta.

Kriteerien perusteella korkeakouluille myönnetään 1–5 palmunlehvää sen mukaan, miten arvostettuna ja kansainvälisenä oppilaitosta pidetään. Levón-instituutti sai kolme palmun-

Levónille myönnettiin kolmen palmunlehvän kunniamaininta sen kansainvälisistä yhteyksistä.

lehvää, mikä tarkoittaa, että instituutti on valtakunnallisesti vakiintunut korkeakouluorganisaatio, jolla on vahvat kansainväliset yhteydet.

- Tunnustuksesta voi olla ylpeä, toteaa johtaja *Jouko Havunen*. Levón-instituutin strategiassa kansainvälinen toiminta on ollut mukana jo yli 10 vuoden ajan. Nyt sen laatu ja laajuus on muuallakin huomattu.

Levón-instituutti toimii Seinäjoella

Teksti: Helena Eteläaho

Etelä-Pohjanmaa on perinteisesti ollut Vaasan yliopiston Levón-instituutin toiminta-alueita. Jo silloin, kun osa Levónia toimi vielä yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen nimellä, Etelä-Pohjanmaalla toteutettiin useita koulutusohjelmia, kehittämishankkeita ja avoimen yliopiston tarjonta oli runsasta.

Avoimen tarjonta, maisteriohjelmat ja tutkimustoiminta ovat edelleen vahvoja ja tunnetaan hyvin Seinäjoella ja koko Etelä-Pohjanmaalla. Nyt yliopistolla on haluttu tulla myös täydennyskoulutuksen ja organisaatioiden kehittämishankkeiden osalta entistä lähemmäksi eteläpohjalaisia asiakkaita.

Levón-instituutin koulutuspäällikkö *Helena Eteläaho* on kesäkuun puolivälissä siirtynyt Vaasasta Seinäjoelle, Framin tiloihin. Jo ennestään Levónilla on ollut toimisto Kauhaajoella, Logistian tiloissa, jossa toiminta jatkuu edelleen.

Lähitulevaisuuden tarjontaa

Vaasan yliopiston ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun yhteisen Entrepreneurial MBA -ohjelman markkinointi alkaa elokuussa ja ohjelman on tarkoitus käynnistyä tammikuussa 2010.

Ohjelma muodostuu opintokokonaisuuksista, moduuleista. Niiden aiheina ovat mm. yrittäjyys ja liiketoimintamahdollisuuksien tunnistaminen, strateginen johtaminen, yrityksen talousohjaus ja kansainvälistyminen. Yritystoiminnan kehittämisestä kiinnostuneet voivat osallistua joko koko MBA-ohjelmaan tai halutessaan valita vain jonkun moduulin, jonka tarjoama tieto tuntuu juuri nyt ajankohtaiselta.

Pankkien sijoitusneuvojille on tulossa sijoitusneuvojan tutkintoon valmentava koulutus ja eri alojen esimiestehtävissä toimiville Lähiesimieskoulutus jo tänä syksynä.

Tulevaisuudessa tavoitteena on koulutus- ja kehittämishankkeita suunniteltaessa ottaa huomioon alueen

erityinen vahvuus, pk-yrittäjyys ja erityisesti perheyrittäjyys. Vahva ja kannattava yritystoiminta luo pohjan koko alueen hyvinvoinnille ja sitä kautta myös alueen vetovoimaisuudelle.

Peltoniemen ja Lindmanin tutkimuksen mukaan tiedon siirtymisen tutkimuksesta käytäntöön voi kestää jopa kymmenen vuotta. Tavoitteena onkin tutkimustiedon nopeampi siirtyminen yritysten käyttöön.

Korkeakoulutukselle tarvetta

Seinäjoen yliopistokeskuksen johtajan, Juha Alarinnan mukaan alemman korkeakoulutuksen saaneiden suhteessa Etelä-Pohjanmaa on muun Suomen tasolla, mutta ylemmän korkeakoulutuksen saaneiden osalta Etelä-Pohjanmaa on selvästi muuta maata heikommassa asemassa.

Etelä-Pohjanmaalla on siis tarvetta ylemmälle korkeakoulutukselle, esimerkiksi maisteriohjelmille. Samoin on tarvetta yritysten uudelleenlaisille liiketoimintakonseptien kehittämiselle nopeasti muuttuvassa ympäristössä.

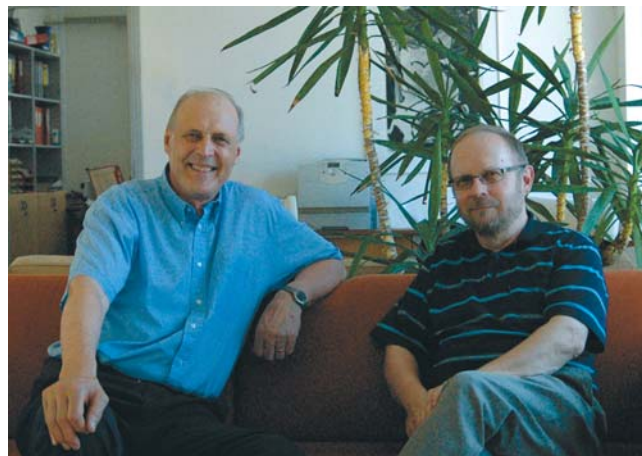
Instituutin johtaja vaihtuu

Teksti ja kuva: Miia Mäntylä

Levón-instituutissa tapahtuu 1.9. sen suurin muutos vuosikausiin.

Instituuttia yli 20 vuotta luotsannut *Jouko Havunen* siirtyy yliopiston yhteiskuntasuhteiden vastaavaksi vuoden 2011 maaliskuuhun asti. Hänen tehtävänkuvansa kuuluu muun muassa yliopiston varainhankinta sekä yliopiston sisäinen talousasioidenopastus.

Yliopiston muuttuessa vuoden 2010 alusta valtion yksiköstä muuksi julkisoikeudelliseksi laitok-

Syyskuussa valta vaihtuu Levón-instituutissa Jouko Havuselta Jukka Peltoniemelle.

seksi yliopiston yhteiskuntasuhteiden sekä ulko-puolisen rahoituksen merkitys kasvavat.

Havunen kuvaa uutta tehtäväänsä haastavaksi, mutta mielenkiintoiseksi. Uudesta tehtävästään huolimatta hän hoitaa loppuun

Sopimuksellisuuskiertue matkaan

Teksti: Heli Siirilä

Sopimuksellisuuden tavoitteena on edistää maaseudun työllisyyttä ja palveluja joustavin, paikallisin ratkaisuin. Toista kertaa järjestettävällä sopimuksellisuuskiertueella edetään lujaa vauhtia kohti käytännön yhteistyötä alueilla.

”Yhteistyöhön ja toimintaan – sopimuksellisuuskiertue II” on tämänkertaisen valtakunnallisen kiertueen nimi. Kiertue vierailee yhteensä 11 paikkakunnalla, joita ovat Rovaniemi, Saarijärvi, Ilmajoki, Kitee, Kouvola, Pori, Turku, Kajaani, Oulu ja Mikkeli.

Ensimmäinen tilaisuus pidetään syyskuussa 2009 ja viimeinen helmikuussa 2010. Ensimmäinen sopimuksellisuutta käsittelevä kiertue järjestettiin talven 2007–2008 aikana, jolloin aihe tuotiin tutuksi paikallisille toimijoille ja kerättiin heidän mielipiteitään aiheesta sopimuksellisuusstrategian ja -käsikirjan pohjaksi.

Alueen tarpeet tärkeimpiä

Tulevalla kiertueella tarjotaan hyvin käytännönläheistä tietoa siitä, kuinka maaseudun palveluita voidaan järjestää joustavasti paikallisten asukkaiden ja toimijoiden palvelutarpeista lähtien.

Tietoa annetaan asioista, joita palvelujen tuottajat ja tilaajat usein kaipaavat. Näitä ovat yritys muodot, verotus, kilpailutus ja laatujärjestelmät. Esimerkiksi kilpailuttamislainsäädäntö ja vaatimukset heikentävät usein maaseutupaikkakunnilla paikallisten, pienien toimijoiden mahdollisuuksia vastata kunnan tarjouspyyntöön.

Painopisteiksi on valittu hyvinvointi- sekä ympäristöhoitoalojen toimijat, mutta tarvittaessa painopistettä muutetaan osallistujien mukaan.

Osana maaseutupolitiikkaa

Maaseutu ja hyvinvoiva Suomi – Maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma

vuosille 2009–2013 valmistui kesällä 2009. Se ohjaa voimakkaasti Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toimintaa ja siten myös muuta valtakunnallista maaseudun kehittämistä.

Ohjelmassa yhtenä strategisena linjauksena on sopimuksellisuuden kehittäminen maaseudun hajanaisen töiden kokoamiseksi. Tätä linjausta voidaan pitää tukevana pohjana tulevalle kiertueelle.

Valtakunnalliset tukijat

Levón-instituutti vastaa tälläkin kertaa kiertueen käytännön järjestelyistä. Yhteistyökumppaneina ja rahoittajina kiertueella ovat Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä, Maaseutuverkosto-yksikkö, Suomen Kylätoiminta ry sekä Maaseudun Sivistysliitto.

Lisätieto sopimuksellisuudesta ja kiertueesta saa osoitteesta www.sopimuksellisuus.info.

myös Levón-instituutissa hänen vastuullaan olevat hankkeet.

Syyskuun alussa Levón-instituutin uudeksi Havusen viransijaisuutta hoitavaksi johtajaksi nousee *Jukka Peltoniemi*, joka on jo muutaman kuukauden ajan hoitanut johtajuutta puolipäiväisesti.

Hänelläkin on takanaan jo yli kymmenvuotinen ura Levón-instituutissa. Pisimmän aikaa hän on toiminut Levónissa johtamisen tiimin vetäjänä ja koulutuspäällikkönä. Hän on

myös toiminut Levón-instituutin vs. johtajana 1990-luvun lopussa.

Peltoniemen johtajakauden alku ajoittuu juuri instituutin kampukselle paluun jälkeiseen aikaan, joten voikin sanoa, että hän saa aloittaa työnsä ”puhtaalta pöydältä” – ainakin oma työpöytä tuli muutossa täysin tyhjätyö.

Peltoniemi ottaa vakavasti vastuunsa uutena johtajan, ja toteaa, että yliopiston muutosvaiheessa tehtävä on varsin haasteellinen. Siinä alan tuntemuksesta ja aiemmasta kokemuksesta on hyötyä.

Henkilöstöuutisia

HM *Ville Tuomi* on aloittanut 1.8. Levón-instituutissa projektipäällikkönä johtamisen tiimissä. Hän siirtyy johtamisen tiimin vs. koulutuspäälliköksi 1.9. alkaen *Jukka Peltoniemen* siirtyessä Levón-instituutin vs. johtajaksi.

Ville Tuomi on jo 2000-luvun vaihteessa toiminut Levón-instituutissa useamman vuoden ajan projektipäällikkönä.

JOKA 22 vieraili pitkäaikaisen yhteistyökumppanin luona Irlannissa

Teksti: Reetta Kungsbacka

Kuva: Petri Ahopelto

Toukokuussa päättynyt JOKA 22 teki koulutusohjelman kevään ulkomaan opintomatkan Irlantiin Dubliniin, Irish Management Institutin vieraaksi.

Levón-instituutin yksi menestys-ohjelma Hallittu Kasvu on saanut ideansa juuri Irish Management Institutin (IMI) vastaavanlaisesta ohjelmasta. Instituutin pitkäaikainen konsultti ja Hallittu Kasvu -ohjelman isä Chris Park oli isäntänämme kolmipäiväisen matkan ajan.

Dublinin Temple Barin alueella löytyy monenlaista tarjontaa myös vapaa-ajalle.

Monipuolisia asiantuntijaluentoja

Heti vierailun alkuun Chris Park piti ryhmällemme mielenkiintoisen esitelmän aiheesta The rise and fall of the Celtic Tiger (Kelttitiikerin nousu ja tuho). Irlannin loistava taloudellinen menestys on kääntynyt historiansa pahimpaan katastrofiin ja valoa tunnelin päässä ei ole vielä näkyvissä.

Saimme kuulla Irish Management Institutin asiantuntijoiden luennot myös markkinoinnista sekä johtamiskulttuurista Irlannissa.

Irlantilaisen leppoisan luonteen mukaan ristiriitoja ja eripuraa vältellään työpaikoilla viimeiseen asti, jäykkyys ja kravatti eivät ole irlantilaisen johtajan tuntomerkkejä. Yritysvierailut Kansallisessa Kuntoutussairaalassa sekä Electrofastin tehtaalla osoittivat tämän todeksi.

JOHDON KOULUTUKSET

Vaasan yliopiston Levón-instituutista

JOKA

Johtajana kasvaminen 23

Oletko johtaja,
esimies tai
asiantuntija?

Tule mukaan
arvostettuun
Johtajana Kasvaminen
-kehittämishjelmaan.

www.
uwasa.
fi/
levon

Reetta Kungsbacka
reetta.kungsbacka@uwasa.fi
puh. (06) 324 8901,
050 535 0191

Helena Eteläaho
helena.etelaaho@uwasa.fi
puh. (06) 324 8323,
050 592 8770

Kokemuksia JOKA – Johtajana kasvamisen kehittämishojelmasta

Julkisen sektorin palkat yksityistä korkeammat

Vieraillessamme Suomen Suurlähetystössä suurlähettiläs Seppo Kaupilan vieraana hän mainitsi yllättävän tiedon. Nousukauden aikana Irlannin julkisella sektorilla työskentelevät saivat nostettua palkkojaan niin, että ne tällä hetkellä ovat korkeammat kuin yksityisellä. Tämä on aiheuttanut ymmärrettävästi suurta keskustelua talouden laskukierteen aikana.

Myös nousukauden aikana maahan muuttanut suuri ulkomaa-laisten määrä on kasvattanut Irlannin väkilukua ja tällä hetkellä ollaan vaikeuksissa, koska työpaikat ovat dramaattisesti vähentyneet.

Jameson-viski monen tuotteen pohjana

Viskin ystävät eivät Irlannissa voi olla törmäämättä Jamesoniin eli vanhaan ja suosittuun viskimerkkiin. Old Jameson Distillery, vanha viskitislaamo tarjoaa oivan tilaisuuden viskin valmistuksesta ja historiasta kiinnostuneille.

Vanhassa tislaamossa järjestetään vierailukierroksia ja halutessaan voi myös osallistua maistajaisiin, jossa vertaillaan irlantilaista, skottilaista ja amerikkalaista viskiä. Asiantuntija erottaa niissä hyvinkin erilaisia makuja. Päätös viskien paremmuusjärjestyksestä on tietenkin jokaisen henkilökohtainen!

Vieraillessamme tislaamossa saattoi huomata, ettei viski tuotteena ollut pelkästään nestemäistä. Tislaamon yhteydessä olleen myymälän valikoimasta löytyi kaikkea mahdollista aina viskisuklaasta marmeladiin.

Hallintotieteiden maisteriksi valmistumisestani Vaasan yliopistossa oli kulunut viitisentoista vuotta, ja etsin itselleni sopivaa täydennyskoulutusta. Minulle kipinä lisäkoulutuksen hankkimiseen syntyi siirryttyäni työelämässä haasteellisempiin tehtäviin, jolloin koin tarpeelliseksi päivittää tietojani sekä vahvistaa johtamistaitojani.

Vaikka olin jo aiemmin täydentänyt esimiestäitöjani lähinnä erilaisissa koulutuksissa ja seminaareissa, katsoin tarvitseväni uudenlaista johtamisosaamista. Vertailin eri vaihtoehtoja ja päädyin suorittamaan, työnantajani tukemana, Vaasan yliopiston Levón-instituutin JOKA – johtajana kasvamisen kehittämissohjelman.

Näin jälkepäin arvioituna voin rehellisesti sanoa, että päätös kannatti. Jo ensimmäisellä itsetuntemuksen ja oman johtamistyylin kehittämisen luennolla huomasin, että istun ihan oikeassa paikassa. Johtamisen kehittämissohjelman kokonaisuus oli hyvä, juuri perheellisen aikuisopiskelijan tarpeisiin tehty paketti, ja selvästikin suunniteltu aiempia kokemuksia hyödyntäen. Opiskelun sovitaminen työelämän aikatauluihin oli kohtuullisen helppoa ja joustavaa.

Luennoilla heräteltiin ajattelemaan uudella tavalla ja sieltä löytyi paljon asioita, ideoita sekä vinkkejä, joita olen voinut soveltaa paitsi työssäni aluejohtajana myös toiminnan kehittämisessä ja muutosten läpiviennissä. Harjoituksissa mietittiin yritysten ja laitosten oikeita ongelmia ja etsittiin niihin ratkaisuja, ja kun vielä suurimman osan harjoitustöistä pystyi tekemään omalle organisaatiolle, opinnoista hyötyi myös työnantaja.

Opiskelun käytännön järjestelyt oli sujuvasti toteutettu, ja sähköinen oppimisympäristö Moodle oli paitsi helppokäyttöinen myös hyvä yhteydenpitokanava koko opiskelijaporukan kesken vaikkakin oppimisympäristön käyttöön ja hyödyntämismahdollisuuksien laajentamiseen kannattaa vielä kiinnittää huomiota.

Vaasaan ja muillekin luentopaikkakunnille oli aina mukava lähteä ja tulla. Erityisesti mieleen jäivät pohjoismaiseen ja kansainväliseen johtamiskulttuuriin tutustumiset Kööpenhaminassa ja Dublinissa. Aivan erinomainen, eri työyhteisöistä muodostunut, opiskelijaporukka ja mahdollisuus verkostoitua oli tietysti mukava lisäbonus.

Sanoisinkin, että jos valmistumisesta on aikaa ja kaipaa täydennystä omaan osaamiseen, niin kannattaa tarttua toimeen ja hakeutua täydennyskoulutukseen. Itse olen suunnitellut vielä jatkaa tulevaisuudessa opiskelua Levón-instituutin MBA-ohjelmassa – kuten jokunen muukin opiskelijaporukastamme.

VAASAN YLIOPISTO
LEVÖN-INSTITUUTTI

PL 700
(Wolffintie 34)
65101 Vaasa
Puh: +358-6-324 8111 (vaihte)
Fax: +358-6-324 8350
Sähköposti: etunimi.sukunimi@uwasa.fi
http://www.uwasa.fi/levon

Johtaja
Jukka Peltoniemi
jukka.peltoniemi@uwasa.fi
puh. (06) 324 8864

Koulutuspäällikkö
Helena Eteläaho
helena.etelaaho@uwasa.fi
Seinäjoki, Frami, C-siipi, 2. kerros
puh. 050 592 8770
Johtaminen ja organisaatiot

Koulutuspäällikkö
Outi Järvi
outi.jarvi@uwasa.fi
puh. (06) 324 8385
Avoin yliopisto

Erikoistutkija
Merja Pakkanen
merja.pakkanen@vaasaemg.com
puh. (06) 324 8487
VaasaEMG

Kehittämispäällikkö
Pekka Peura
pekka.peura@uwasa.fi
puh. (06) 324 8451
Energia ja ympäristö

Tutkimuspäällikkö
Kimmo Riusala
kimmo.riusala@uwasa.fi
puh. (06) 324 8314
Arviointitutkimus ja maaseutu

Koulutuspäällikkö
Ville Tuomi
ville.tuomi@uwasa.fi
puh. (06) 324 8307
Johtaminen ja organisaatiot

Toimintakalenteri 1.8.–30.11.2009

ARVIOINTITUTKIMUKSET

Laatu ratkaisee – Innovaatioverkosto kotityöpalvelualan kehittäjänä

Kimmo Riusala

AVOIN YLIOPISTO

Avoin yliopisto
Ikäihmisten yliopisto
JÄRKI-hanke – Alueellinen yliopisto-opetus sekä yritysysteistyö
Järvisuudun ja Kauhavan alueella

Outi Järvi
Sonja Hakala

Terttu Harakka

ENERGIA JA YMPÄRISTÖ

BIOMODE – biokaasun liikennekäyttö Vaasassa ja Seinäjoella

Peura, Kitinoja,
Pakkanen, Hyttinen
Merja Pakkanen

Energiamarkkinat / tilaustutkimukset
Maatilojen hajautetun bioenergiatuotannon aluetaloudelliset ja ympäristövaikutukset
PriceWatch – Sähkön hintaseurantatutkimus
Projektigeneraattori
Suupohjan biokaasustrategia
Vaasan energiainstituutti

Pekka Peura
Teemu Närvä
Pekka Peura
Timo Hyttinen
Pekka Peura

JOHTAMINEN JA ORGANISAATIOIDEN KEHITTÄMINEN

Asiantuntijaklubit – Expertklubbar
Entrepreneurial MBA -johtamiskoulutus
Esimies osaamisen johtajana -arviointityökalu
Hallittu kasvu HAKA + -yrityksen kehittämiskoulutus
Johtajana kasvaminen (JOKA) 23 -johtamiskoulutus
Jokaisen paikka on tulospaikka -koulutus
Kauhajoen seudun aluekeskushjelma
Osaamisintensivisten yritysten kehittäminen, KIBS – Kaskinen,
Kristiinankaupunki, Närpiö, Pietarsaaren seutu & Vaasan seutu
Lähiesimies 2009 -johtamiskoulutus
MERIT – Osaamispääoman kasvu yrityksissä -kehittämishanke

Mikael Hallböck
Helena Eteläaho
Helena Eteläaho
Hannu Mitts
Eteläaho, Kungsbacka
Jouko Havunen
Eteläaho, Peltoniemi
Hallböck, Mitts,
Turpeinen
Helena Eteläaho
Turpeinen, Hallböck,
Kungsbacka, Mitts
Mikael Hallböck
Jouko Havunen
Mitts, Eteläaho
Jouko Havunen
Jouko Havunen

Sijoituspalvelututkimuksen valmennuskurssi APVY1
Sukupolvenvaihdosohjelma Lapin pk-yrityksissä 8–9
Tuloksellinen johtoryhmä- ja hallitustyöskentely
Tuloksellinen johtoryhmä- ja hallitustyöskentely – Lappi 8–9
Yrittäjyyskasvatus

KANSAINVÄLISET HANKKEET

EURONET 50/50 – European Network of Education Centres (IEE Programme)
ICES – Graduate Program in Entrepreneurship (Kroatia, TEMPUS programme)
Open Gate – An international Gruntvig Learning Partnership project
STRATEGY TRAIN – Small Enterprises Strategic Development Training (Leonardo programme)
TULIP – Trade Union and University Lifelong Learning in Partnership (Leonardo programme)

Merja Pakkanen
Jouko Havunen
Kaisa Toivonen
Kimmo Riusala
Eteläaho, Havunen

MAASEUDUN KEHITTÄMINEN

Koulunkäynnin arki maaseudulla
Maaseudun sopimuksellisuusteemaryhmä
Maaseutuasumisen yhteiskunnalliset vaikutukset
Monialayrittäjyys maaseudun mahdollisuutena
Palvelujen järjestäminen uusissa suurkunnissa maaseudun ja kaupungin yhteistyönä
Sopimuksellisuusstrategia – jatkohanke
Sopimuksellisuusseminaari 25.11.2009

Kari Leinamo
Mäntylä, Siirilä
Siirilä, Pakkanen
Kimmo Riusala

Kari Leinamo
Miia Mäntylä
Helä Siirilä

MONIKIELISYYS JA VIESTINTÄ

Introduktionskurs i språkbad, 10.–11.9.2009
Kielikylyopettajapäivät, 25.–26.10.2009
Vaasan seudun kääntäjien ja tulkien täydennyskoulutus

Hanna Turpeinen
Hanna Turpeinen
Hanna Turpeinen

MUUT

Vaasanseudun maahanmuuttajakoulutuksen resurssirengas
Resurssirengaan syyseminaari Mahdollisuuksien Pohjanmaa 19.11.2009

Miia Mäntylä
Miia Mäntylä